

PERSPECTIVELE DE CREȘTERE PE TERMEN SCURT ȘI MEDIU ALE PIETEI MONDIALE A ANVELOPELOR

Florela Stoian*

Institutul de Economie Mondială - Academia Română, București, România

Rezumat

Lucrarea tratează principalele aspecte ale evoluției pe termen scurt și mediu a pieței mondiale a anvelopelor pentru autovehicule – sector industrial conex industriei constructoare de mașini, considerată un barometru pentru sănătatea unei economii. Sunt prezentate evoluția producției de autovehicule la nivel mondial în perioada 2011-2014, ierarhia primelor zece mari firme producătoare de anvelope din lume și previziunile până în anul 2025. Ultima parte a lucrării conține prognoze privind ritmul de creștere a acestei industrii în diferite regiuni ale lumii.

Cuvinte-cheie: anvelope, producția și cererea de anvelope, cauciuc, autovehicule

Clasificare JEL: L11, L25, L62, L65

Introducere

Considerată barometru al sănătății unei economii, industria constructoare de mașini a fost primul sector care a avut o evoluție pozitivă după perioada de criză economică din anii 2008-2009, antrenând dezvoltarea altor sectoare industriale, între care se înscrie și sectorul fabricării anvelopelor pentru autovehicule.

1. Producția de anvelope-sector conex al industriei constructoare de autovehicule

Principalii determinanți ai evoluției pieței anvelopelor sunt industria și service-ul auto, beneficiarii direcți ai acestor produse. Piața anvelopelor urmează cu mare exactitate fluctuațiile producției și desfacerii autovehiculelor (mai ales autoturisme) și activității de service pentru acestea (necesitățile de înlocuire).

După scăderea severă înregistrată în anii 2008-2009, **vânzările de autovehicule** continuă să se redreseze în special în SUA, unde sunt sprijinite de ratele scăzute ale dobânzilor și de creșterea economică, în China și în Europa (în special Marea Britanie). Potrivit estimărilor Organizației pentru Dezvoltare și Cooperare Economică (OCDE), perspectivele vânzărilor de autoturisme sunt optimiste pe termen mediu și lung dacă se are în vedere creșterea populației și în special a clasei de mijloc, cererea mondială pentru autovehicule urmând a se dubla până în 2030.

* Autor de contact: Florela Stoian (cercetător științific gr. III, IEM București) e-mail: florelastoian@gmail.com

În Tabelele 1 și 2 sunt prezentate parcurile de autoturisme și autovehicule utilitare pe plan mondial și pe principalele regiuni geografice și țări mari consumatoare, în perioada 2011-2014 și previziunile pe termen mediu și lung, până în 2025, aceste evoluții având un rol important pentru piața anvelopelor, deoarece determină cererea de înlocuire (și cu o oarecare aproximație și cererea de anvelope pentru autovehicule noi).

Tabelul 1: Evoluția parcului de autoturisme la nivel mondial, pe regiuni și țări, în perioada 2011-2025 (milioane unități)

	2011	2012	2013	2014	2016	2019	2022	2025
Africa	13	13	14	14	16	18	21	24
ASEAN	24	26	28	30	34	39	45	52
Asia de Est	79	81	82	84	85	86	87	87
India	22	24	26	28	32	40	52	69
Orientul Mijlociu	37	39	40	42	45	51	57	64
Oceania	16	16	16	17	17	19	20	21
America de Sud	49	52	54	57	59	65	71	77
Europa	311	316	319	322	326	333	340	347
China	61	74	90	107	146	211	277	332
NAFTA	173	175	176	178	180	182	186	190
TOTAL	787	816	845	879	940	1044	1156	1263

Sursa: European Tire & Rubber Industry Manufacturers' Association, 2015.

Potrivit raportului întocmit de Global Industry Analysts din 2014, rata de creștere a **producției de autoturisme** la nivel mondial este previzionată să ajungă la 7% în perioada 2014-2018 (Tabelul 3). Majorarea producției de autoturisme în țările în dezvoltare și introducerea modelelor noi de pneuri vor contribui la creșterea producției de anvelope, care va totaliza 2,5 miliarde de unități în 2020 (Freedonia Group Inc. Research, 2015).

Majorarea numărului de autovehicule este asociată cu creșterea gradului de poluare, contribuind la scăderea calității mediului înconjurător, motiv pentru care reglementările guvernamentale, în special cele din Uniunea Europeană și SUA, vor accelera trecerea la utilizarea de materii prime durabile alternative și aplicarea de noi tehnologii pentru producerea autoturismelor și anvelopelor, astfel încât să se diminueze consumul de combustibil și de noxe degajate în atmosferă.

Tabelul 2: Evoluția parcului de autovehicule utilitare la nivel mondial, pe regiuni și țări, în perioada 2011-2025 (milioane de unități)

	2011	2012	2013	2014	2016	2019	2022	2025
Africa	7	7	7	8	8	9	10	12
ASEAN	16	17	18	19	21	23	27	30
Asia de	22	21	21	21	20	20	19	19

	2011	2012	2013	2014	2016	2019	2022	2025
Est								
India	14	16	17	18	21	27	34	43
Orientul Mijlociu	12	13	14	14	16	18	20	22
Oceania	4	4	4	4	5	5	6	6
America de Sud	16	17	18	19	21	24	27	30
Europa	49	49	49	49	50	52	54	57
China	44	48	53	56	62	71	83	92
NAFTA	122	124	126	129	135	142	148	153

Sursa: European Tire & Rubber Industry Manufacturers' Association, 2015.

Tabelul 3: Producția mondială de autoturisme în 2018 comparativ cu 2014 (mii de unități)

Regiunea/Țara	2014	2018	2018/2014 (%)
SUA	4.379,8	5279,8	20,5
Canada	891	1003,5	12,6
Europa	15.961,9	19101	19,6
Japonia	7.171,6	8280,5	15,4
Asia Pacific	28.786,5	38365,5	33,2
America Latină	5.800,7	7469,5	28,7
Alte regiuni	1.694	2299,3	35,7
Total	48.723,6	62698,1	28,6

Sursa: Global Industry Analysts, The Global Tires Market, 2014.

Creșterea **producției de anvelope** este influențată de un set de factori, incluzând:

- evoluția condițiilor economice și a activității de afaceri pe plan mondial;
- volatilitatea prețurilor materialelor și utilităților consumate în procesul de producție, inclusiv cele ale cauciucului, oțelului, produselor obținute din petrol și gaze naturale, sau indisponibilitatea unor astfel de materii prime;
- modificări ale taxelor vamale (tarifelor) sau impunerea de noi taxe (tarife) ori restricții comerciale, inclusiv modificările referitoare la taxele anti-dumping și compensatorii pentru anvelopele pentru autoturisme și camioane ușoare importate de SUA din China.
- volatilitatea de pe piețele de capital și cele financiare.

Potrivit studiului publicat de Global Tire în 2015, la nivel mondial, producția de anvelope deține un rol important pentru industria de autoturisme, cererea din partea acesteia din urmă fiind în creștere cu circa 4,3%, la 470 milioane de unități (16,45 milioane tone) în 2015 (Tabelul 4). Afectată de condițiile de recesiune economică și de provocările semnificative din Zona euro din intervalul 2010-2015, industria anvelopelor va recupera, prin creșteri lente, pierderile înregistrate până în anul 2010.

Tabelul 4: Creșterea producției mondiale de anvelope pentru autoturisme în perioada 2013-2018 (milioane tone)

Anul	Producția mondială de anvelope
2013	15,11
2014	15,85
2015	16,45
2016	17,25
2017	18,07
2018	18,78

Sursa: David Shaw, Global Tire Production-GrowthTire Industry Research, 2015

Creșterea producției de anvelope va fi determinată de sporirea numărului de autovehicule și implicit de redresarea economică în special pe piețele emergente, cum sunt Coreea de Sud, India și China. Această relansare va depinde și de creșterea cererii pentru anvelope destinate aeronavelor și camioanelor grele.

Cele mai mari **companii producătoare de anvelope** la nivel mondial sunt Bridgestone (Japonia), Michelin (Franța) și Goodyear (SUA), care își desfășoară activitatea pe piața mondială a anvelopelor, alături de companii medii cum sunt: Continental (Germania), Pirelli (Italia), Hankook (Coreea de Sud), Sumitomo (Japonia), (Tabelul 5).

Tabelul 5: Volumul vânzărilor de anvelope ale celor mai mari companii producătoare, în perioada 2013-2014 (în milioane de euro)

2013	2014	Compania	Țara	Vânzări în 2013	Vânzări în 2014	2014/2013 %
1	1	Bridgestone	Japonia	21.573	21.300	-1
2	2	Michelin	Franța	19.842	19.161	-3
3	3	Goodyear	SUA	14.216	14.939	5
4	4	Continental	Germania	9.583	9.784	2
5	5	Pirelli	Italia	6.116	6.007	-2
7	6	Hankook	Coreea de Sud	4.947	5.041	2
6	7	Sumitomo	Japonia	4.840	5.035	4
8	8	Yokohama	Japonia	3.423	3.426	0
9	9	Maxxis International	Taiwan-China	3.237	3.358	4
10	10	Cooper Tires	SUA	3.566	2.821	-21
		Total companiile din tabel		91.343	90.872	

Sursa: European Tire & Rubber Manufacturers Association, 2015

2. China - factor major de influență asupra pieței mondiale a anvelopelor

Deși numărul de autovehicule pe locuitor este încă foarte scăzut în China comparativ cu ceilalți mari producători la nivel mondial (SUA, Japonia), industria constructoare de autovehicule a Chinei a cunoscut o ascensiune rapidă, mai ales după aderarea acestei țări la Organizația

Mondială a Comerțului (OMC), China fiind în același timp și un mare producător de anvelope pe plan mondial.

Supracapacitatea de **producție a anvelopelor** (circa 500 companii producătoare de pneuri pentru motociclete, autoturisme, autobuze și camioane) asigură exporturile masive de anvelope ale Chinei. După o majorare de circa zece ori în intervalul 2000-2013, producția de anvelope din China a crescut cu o rată de circa 25%, la un total de 120 milioane de unități în 2015. Principalele piețe de desfacere a anvelopelor chinezești sunt SUA, unde vânzările de anvelope pentru camioane ușoare dețin o pondere de 25%, în timp ce ponderea vânzărilor de anvelope pentru camioane de capacitate medie ocupă 33% în totalul vânzărilor de anvelope. Vânzările de pneuri produse de companiile din China, destinate camioanelor ușoare, ocupă o pondere de 23% în Europa, 27% în America Latină și 72% în Africa în totalul vânzărilor de anvelope.

Prin supracapacitatea de producție pe care o deține, dar și prin achiziționarea de acțiuni ale companiei Pirelli, cel de-al cincilea mare producător mondial de anvelope în anul 2015, China exercită o influență puternică asupra prețurilor materiilor prime utilizate la fabricarea pneurilor (oțel, petrol, cauciuc natural, etc.).

Odată cu încetinirea ritmului de creștere a economiei Chinei, **exportul de oțel** din China a crescut în 2015, determinând majorarea ofertei mondiale, cu influențe negative asupra prețurilor oțelului la nivel mondial. Conform statisticilor Administrației Generale a Vămilelor din China (GACC 2015), a doua mare economie a lumii a exportat 10,66 milioane tone de oțel în decembrie 2014, în creștere cu 11% față de luna precedentă. Exporturile de oțel au depășit 100 milioane tone pentru prima oară în anul 2015, consecință a capacităților de producție în exces, care continuă să reprezinte o amenințare pentru industria mondială a oțelului.

Prețul petrolului, una dintre materiile prime de importanță majoră la fabricarea anvelopelor, care a înregistrat o scădere semnificativă în anul 2014 și 2015, va fi influențat semnificativ de cererea din China, dependentă de ritmul de dezvoltare economică a țării.

Consumul de cauciuc natural al Chinei, a totalizat 12,13 mil. tone în 2014, (o creștere de 6,6% comparativ cu anul precedent), pe fondul scăderii producției și diminuării stocurilor cu 89.000 tone, și 12,16 mil. tone în 2015, reflectând o majorare modestă a cererii de anvelope în perioada 2014-2015 (International Rubber Study Group 2016). Consumul de cauciuc natural va crește, însă, cu o rată de două cifre în următorii ani, fiind influențat de creșterea producției de anvelope pentru sectorul auto, produse de etanșare și adezivi pentru anvelope. Majoritatea hotărârilor adoptate de principalele țări deținătoare de plantații de arbori de cauciuc natural (Thailanda, Indonezia, Vietnam) și membre ale Consiliului Internațional Tripartit al Cauciucului (ITRC), referitoare la suprafețele destinate acestor plantații, au ca bază consumul prognozat al Chinei, cel mai mare consumator de cauciuc natural din lume.

De asemenea, **prețul cauciucului natural**, utilizat în cantități mai mici comparativ cu cauciucul sintetic, a evoluat negativ la bursa de la Kuala Lumpur în 2014-2015, ca urmare a presiunii negative exercitate de supraoferta de cauciuc natural, dar și a declinului prețului

petrolului și implicit al cauciucului sintetic. Prețul în scădere al cauciucului natural în 2014, urmare a excedentelor acumulate până în 2013, a sprijinit reducerea substanțială a cheltuielilor de fabricație, însă prețul anvelopelor nu a înregistrat aceeași rată de scădere. Ca urmare, producătorii de anvelope au beneficiat de un profit în creștere semnificativă. Această situație a continuat și în 2015, când prețul cauciucului natural și al celui sintetic s-a menținut la un nivel scăzut.

3. Perspectivele pieței mondiale a anvelopelor pe termen scurt și mediu

Creșterea **cererii de anvelope** va continua în 2016, dar și în anul viitor, astfel că în 2017 va ajunge la 2,9 miliarde unități, majorare condusă de țările din regiunea Asia-Pacific, în special China și India, responsabile pentru circa două treimi din sporul la nivel mondial (Freedonia Group, 2015). O contribuție însemnată la majorarea cererii de anvelope vor avea țările din Europa de Vest și America de Nord, al căror consum se va majora față de perioada 2007-2012. În 2017, cererea pentru anvelope este previzionată să crească cu 4,3% (număr de unități) și cu 7,9% (valoric), ajungând la 276 miliarde dolari SUA.

Sectorul de autoturisme deține o pondere majoritară în consumul mondial de anvelope, de circa 60%, situându-se pe primul loc în ierarhia principalilor consumatori, ca rezultat al îmbunătățirii nivelului de trai, al creșterii numărului de autoturisme proprietate particulară, al dezvoltării infrastructurii rutiere și al extinderii parcului de autovehicule utilitare ușoare. Cea mai mare rată de creștere a consumului de anvelope din 2014 s-a înregistrat în sectorul autovehiculelor utilitare, în timp ce consumul de anvelope pentru biciclete și motocicletă ocupă cea mai mare pondere în vânzările din țările în dezvoltare. Marii consumatori din zona Asia-Pacific vor contribui la creșterea consumului mondial de anvelope în proporție de 90% (după numărul de unități).

Potrivit raportului Freedonia Group (2016), **cererea mondială de anvelope** va crește cu 4,1% pe an, la 3,0 miliarde de unități în 2019, cu o majorare valorică de 7,1%, estimată la 258 miliarde de dolari, cei mai mari consumatori fiind țările din Asia-Pacific, America Latină, America Centrală, Africa și Orientul Mijlociu. Potrivit aceluiași raport, cererea pentru anvelope în regiunea Asia-Pacific va totaliza 1,64 miliarde de unități în 2019, rata anuală de creștere fiind de 5,8%.

O rată de creștere de 5,6% se va înregistra în consumul de anvelope din Africa și Orientul Mijlociu și de 5,3% în America Centrală și America Latină, în timp ce în America de Nord și Europa de Vest – ocupantele locurilor doi și trei în ierarhia marilor consumatori ai lumii – este previzionat un consum de anvelope de 476 milioane euro și, respectiv, de 389 milioane de unități (+1% în ambele regiuni) până în 2019. Pentru Europa de Est, studiul citat previzionează o creștere anuală cu 3% până în 2019, la un total de 169 milioane de unități.

Creșterea cererii mondiale de anvelope va fi determinată de majorarea producției de autovehicule pe piețele emergente și în dezvoltare (Steam Feed 2014), cu 21 milioane unități

până în 2021, dar și de introducerea unor modele avansate de anvelope, cu performanță ridicată (aderență sporită a anvelopelor pe suprafețe umede, nivel de zgomot redus, tracțiune mare la efort, confort sporit și siguranță mai mare în exploatarea acestora).

Cererea pentru anvelopele cu care sunt echipate motocicletele este previzionată, de asemenea, potrivit recentului raport întocmit de Grupul Smithers Rapra (2016), să se majoreze până în 2017, utilizarea acestora fiind concentrată în țările cu ritm rapid de creștere economică. În perioada 2016-2021, volumul fizic al cererii mondiale de anvelope pentru motociclete se va majora într-un ritm mediu anual de 6,5%, de la 370 milioane unități la 507 milioane unități. Dintre statele din zona Asia-Pacific, cea mai mare contribuție la majorarea cererii mondiale de anvelope din 2015 a fost înregistrată în **China**, acestei țări revenindu-i circa 65% din consumul mondial.

Deși ocupă o pondere mai mică față de sectorul auto, alte sectoare, cum ar fi: aviația, autovehiculele utilitare, agricultura, construcțiile, precum și serviciile care vizează înlocuiri, reparații etc, vor contribui de asemenea la creșterea consumului mondial de anvelope (Freedonia Group, 2016).

Bibliografie

- David Shaw (2015). *Global Tire Production-Growth, Tire Industry Research, 2015*. Accesibil la adresa: http://www.usatireexpo.com/presentations/DAVIDSHAW_PDF-Nawlins-DS_for_distribution.pdf.
- European Tire & Rubber Manufacturers Association (2015). *Statistics*, Edition 2015. Accesibil la adresa: <http://www.etrma.org/uploads/Modules/Documentsmanager/statistics-booklet---edition-2015.pdf>.
- Freedonia Group (2015). *World Tires 2015*, accesibil la adresa <http://www.freedoniagroup.com/industry-study/3105/world-tires.htm>
- Freedonia Group (2016). *World Tires 2016*. Accesibil la adresa <http://www.freedoniagroup.com/DocumentDetails.aspx?ReferrerId=FG-3201&studyid=3357>
- General Administration of Customs, People's Republic of China (GACC) (2015). *China Custom Statistics*. Accesibil la adresa <http://english.customs.gov.cn/newsroom/statistics>
- Global Industry Analysts (2014). *The Global Tires Market, 2014*. Accesibil la adresa: http://www.strategy.com/Marketresearch/Tires_Market_Trends.asp.
- International Rubber Study Group (2016). *World Rubber Industry Outlook, 01 July 2016*. Accesibil la adresa <http://www.rubberstudy.com/news-article.aspx?id=5101&b=default.aspx>
- Smiths Rapra (2016). *Four Key trends fuel booming global market for motorcycle tires, April, 2016*. Accesibil la adresa <http://www.smithersrapra.com/news/2016/april/key-trends-motorcycle-tires>
- Steam Feed (2014). *Steady Growth in Tire Production to Drive the Global Market for Tire Cord, according to New Report by Global Industry Analysts, Inc.* May 31, 2015. Accesibil la adresa <http://www.steamfeed.com/steady-growth-in-tire-production-to-drive-the-global-market-for-tire-cord-according-to-new-report-by-global-industry-analysts-inc/>